

Co-funded by
the European Union

SCALE PCYCLING

SKUPNOSTNI RAZVOJ IN INOVATIVNE PRAKSE

PR3: Grajenje skupnosti s
pomočjo modulov
usposabljanja o upcyclingu

Ustvarili:

Referenčna številka projekta:
2021-2-CY02-KA220-YOU-
000050282

Defoin

CTRIA

VSEBINA

Slovarček izrazov	2
Uvod	3
Krepitev skupnosti	4
Pomen interesnih skupin	11
Inovativne prakse	14
Zaključek	17
Viri	18

*Opozorilo: V tekstu uporabljeni izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za spola in vse spolne identitete.

Projekt "ScaleUPcycling - Razvoj kompetenc mladih na področju ponovne uporabe in upcyclinga" sofinancira Evropska unija. Vendar pa so izražena stališča in mnenja izključno stališča avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali agencije EACEA. Niti Evropska unija niti organ, ki dodeljuje sredstva, zanje ne moreta biti odgovorna.

SLOVARČEK IZRAZOV

Razvoj skupnosti	Sklop vrednot in praks, ki ima posebno vlogo pri premagovanju revščine in prikrajšanosti, povezovanju družbe na najnižji ravni in krepitvi demokracije.
Strategija razvoja skupnosti	Proces povečevanja moči in učinkovitosti skupnosti, izboljšanja kakovosti življenja ljudi ter omogočanja sodelovanja pri sprejemanju odločitev in boljšega dolgoročnega nadzora nad svojim življenjem.
Inovacije	Lahko se nanaša na nekaj novega ali spremembo obstoječega izdelka, zamisli ali področja.
Inovativne prakse	Prakse z novo miselnostjo ali novim načinom, ki ima vrednost.
Zainteresirane strani	Zainteresirana stran je skupina ljudi ali organizacij, ki jih nekaj neposredno ali posredno zanima ali zadeva. Med njimi so lahko lokalne organizacije, voditelji, financerji, zaposleni, stranke ali državljani, ki so vpleteni v neko organizacijo, družbo itd. in imajo zato do nje odgovornost in interes za njen uspeh.
Strategija	Načrt ukrepanja za doseg dolgoročnega ali splošnega cilja.

UVOD

Dobrodošli v drugem modulu evropskega projekta "ScaleUpcycling".

Za razvoj trajnostnih praks, kot sta recikliranje in upcycling, sta potrebna sodelovanje in razvoj skupnosti.

V tem modulu bomo raziskali razumevanje razvoja skupnosti in njegov pomen za razvoj zelenih praks. V prvih dveh delih bomo predstavili in analizirali širši koncept razvoja skupnosti, v tretjem delu pa bomo podrobno opisali inovativne prakse in kako lahko prispevajo k ozaveščanju in sprejemanju praks recikliranja.

Glavni cilj tega modula je pridobiti poglobljeno razumevanje razvoja skupnosti in tega, kako lahko različne strategije in prakse prispevajo k širjenju recikliranja.

Za začetek si pogledajmo nekaj izrazov!

1. KREPITEV SKUPNOSTI

Kaj je skupnost?

"Skupnost je nekaj, kar počnemo skupaj. To ni le prostor," pravi sociolog David Brain (Brain, 2004). Biti del skupnosti je bistven vidik našega življenja. Z drugimi besedami, skupnost je pogosto geografsko območje; na primer območje lokalne uprave ali določeno mesto. Skupnost je lahko opredeljena tudi na podlagi skupnih interesov, identitete ali značilnosti. Skupnost se v kontekstu razvoja skupnosti nanaša na državljane nekega območja in se običajno ne nanaša na ponudnike storitev ali organizacije.

Izraz razvoj skupnosti je celovitejši pristop, ki temelji na načelih opolnomočenja, človekovih pravic, vključevanja, socialne pravičnosti, samoodločanja in kolektivnega delovanja (Kenny in Connors, 2017).

Gre za organizirana prizadevanja za povečanje zmogljivosti prebivalcev za izboljšanje kakovosti življenja.

Opredelitev Fundacije za razvoj skupnosti se glasi: " sklop vrednot in praks, ki ima posebno vlogo pri premagovanju revščine in prikrajšanosti, povezovanju družbe na najnižji ravni in krepitvi demokracije".

Pomen mladih pri gradnji skupnosti

Razvoj skupnosti je pomemben, ker zagotavlja temelje za izboljšanje življenja njenih državljanov, zlasti mladih.

Zlasti:

- ✓ Ustvarja močne in raznolike skupnosti.
- ✓ Manj kriminala.
- ✓ Vrzeli med državljani.
- ✓ Boljša razpoložljivost delovnih mest.
- ✓ Več priložnosti za rast.
- ✓ Sodelovanje v skupnosti utira pot za samorealizacijo in doprinos. Občutek doprinosa, na primer sodelovanje pri projektu, ki prispeva k družbi, lahko daje občutek zadovoljstva in smisla.

Sodelovanje v skupnosti pomaga mladim, da postanejo empatični državljani, ki lahko nadaljujejo s podobnim delom, ko postanejo odrasli. Poleg tega mladi, ki se vračajo v svoje skupnosti, razvijajo vodstvene sposobnosti, spoznavajo pomen pomoči in pridobivajo delovne izkušnje. Imhabekhai (2009) trdi, da je državljanska participacija kot proces priložnost, da se ljudje učijo drug od drugega, se odvadijo slabih navad in se naučijo novih načinov zagovarjanja človekovih pravic in izboljšanja življenjskih razmer v naših skupnostih.

Proces razvoja skupnosti

Lastna kreacija
Vir: Brown & Hannis, 2012

Razvoj skupnosti se začne s sodelovanjem s skupnostjo pri ugotavljanju trenutnih težav in razpoložljivih sredstev.

Ne gre za preprost proces, ki bi temeljil na korakih, temveč gre za krožni proces.

1. korak: Oprelitev vloge strokovnega delavca

Delavci v skupnosti lahko delujejo kot organizatorji, izobraževalci, trenerji, moderatorji, zagovorniki, pogajalci, menedžerji, raziskovalci in komunikatorji (Brown & Hannis, 2012).

2. korak: Preučevanje skupnosti

Zaposleni v skupnosti morajo spoznati svojo skupnost z zbiranjem informacij iz sekundarnih (statistični podatki, poročila vladnih in nevladnih agencij itd.) in primarnih virov (interakcija s skupnostjo).

Kako dokumentirati proces?

- ✓ Anketiranje skupnosti,
- ✓ zapisniki sestankov skupnosti,
- ✓ raziskave in intervjuji,
- ✓ vprašalniki in analize,
- ✓ ciljne skupine,
- ✓ forumi.

3. korak: Vključitev v skupnost

Ta korak je pomemben, ker morajo delavci v skupnosti razumeti dinamiko skupnosti, njeno zgodovino, kulturo, socialni kapital in razmerja moči ter se ji postopoma bližati.

4. korak: Ozaveščanje

V tem koraku lahko zaposleni v lokalni skupnosti uporabijo izobraževanje odraslih za spodbujanje dialoga in učenja. Ta proces med člani skupnosti gradi občutek pripadnosti, pomaga jim razumeti zatiranje in se mu upreti (Brown in Hannis, 2012).

5. korak: Ocena potreb in sredstev

Na tej stopnji je mogoče opraviti nekaj nalog :

- ✓ Določite skupnost/prizadete osebe. Na to skupino/osebe se bo osredotočilo delo v skupnosti.
- ✓ Opredelitev vprašanj, zmogljivosti in potreb skupnosti s sodelovanjem z lokalno skupnostjo in agencijami/institucijami, ki delajo/so povezane s skupnostjo.

Prvi in najpomembnejši korak je opredelitev problema in vprašanj, ki vplivajo na člane skupnosti.

Za razumevanje ključnih izzivov, groženj in priložnosti lahko izvedete analizo SWOT (prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti).

Več za analizo SWOT: <https://onstrategyhq.com/resources/swot-analysis/>

Določite zainteresirane strani za projekt/iniciativo skupnosti.

Ti viri in sredstva so lahko:

- Ljudje. Zakonodajalci, prostovoljci, vodje skupnosti, aktivisti in preprosto vsi lahko prispevajo k skupnosti in prizadevanjem vaše organizacije.
- Organizacije in združenja. Druge neprofitne organizacije, lokalna podjetja, upravne institucije, kulturna društva, šole in vsi programi, ki prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja prebivalcev, so premoženje skupnosti.
- Lokacije. Vsak kraj, stavba ali pokrajina je lahko vir. Knjižnice, zavetišča, zdravstveni centri in javni vrtovi naredijo skupnosti boljše kraje za življenje.
- Oprema in orodja. Predmeti, kot so knjige, hrana, varnostna oprema, prevoz ali brezplačen dostop do interneta, so orodja, ki lahko izboljšajo življenje ljudi.

6. korak: Določanje ciljev

Izjava o poslanstvu in viziji ima pomembno vlogo in pomaga opredeliti namen akcijskega načrta. To lahko dodatno pomaga pri oblikovanju merljivih ciljev za program razvoja skupnosti. Zaposleni v skupnosti lahko ta proces olajšajo z metodo brainstorminga s člani skupnosti in osebjem agencije, ki deluje na lokalni ravni. Na podlagi zbranih informacij določite, katere cilje in naloge želite doseči z razvojem skupnosti.

Nekaj stvari, ki jih je treba upoštevati pri določanju ciljev:

- ✓ Praktičnost
- ✓ Časovni cilji
- ✓ Sredstva
- ✓ Obveznosti

Načela za razvoj skupnosti

Spoštovanje lokalne kulture: vsaka skupnost ima bogato kulturo in dediščino. Razvoj skupnosti mora spoštovati lokalno kulturo, norme in prakse.

Spodbujanje k aktivni in reprezentativni udeležbi državljanov, da bi lahko člani skupnosti učinkovito vplivali na odločitve, ki vplivajo na njihov položaj. To odločanje vključuje prepoznavanje problemov, načrtovanje, izvajanje in mobilizacijo virov za reševanje dogovorjenih problemov s poudarkom na skupnem vodenju in aktivni udeležbi državljanov.

Community involvement: pri diagnosticiranju težav, da bi prizadeti lahko razumeli vzroke svojega položaja.

Trajnost: Kot navaja Roseland (2012), trajnostni razvoj zahteva temeljne gospodarske in družbene spremembe za izboljšanje blaginje ljudi ob hkratnem varovanju okolja.

Oglejte si videoposnetek o gradnji skupnosti:

Vprašanja, ki vplivajo na razvoj gradnje skupnosti

Swanepoel in De Beer (1997) navajata štiri izzive za sodelovanje:

- ✓ Operativne: težave, kot so preveč omejene zmogljivosti, omejeno usklajevanje in neustrezna tehnologija;
- ✓ Kultura revščine
- ✓ Pomanjkanje strukturne podpore za sodelovanje
- ✓ Zagotavljanje sredstev za pomoč pri uvajanju sprememb, potrebnih za izvajanje programov, ki bodo omogočili prenovo ali celo nov razvoj na območju

Razumevanje izzivov, ki vplivajo na razvoj gradnje skupnosti, je pomembno za mlade, saj pomaga razumeti, kako lahko sodelovanje pri premagovanju težav, kot so omejena sredstva, kulturne ovire in pomanjkanje podpore, vodi k močnejšim in bolj živahnim skupnostim, v katerih lahko vsi uspevajo.

2. POMEN INTERESNIH SKUPIN

"Interesno skupino" lahko opredelimo kot:

Skupina ljudi ali agencij, ki jih nekaj neposredno ali posredno zanima ali skrbi. Vključujejo lahko lokalne agencije, voditelje, financerje, zaposlene, stranke ali državljane, ki so vpleteni v neko organizacijo, družbo itd. in imajo zato odgovornost do nje ter interes za njen uspeh.

Pri gradnji skupnosti in upcyclingu imajo interesne skupine ključno vlogo, tako kot superjunaki, ki se združijo v ekipi za poslanstvo! Predstavljajte si skupnost kot veliko, neverjetno sestavljanke, interesne skupine pa so koščki sestavljanke.

Vsak del, pa naj gre za prebivalce, lokalna podjetja ali šole, prinaša nekaj edinstvenega, kar prispeva k močnejši in živahnejši skupnosti. Ko vsi sodelujejo kot ekipa superjunakov, si izmenjujejo ideje in pomagajo, nastanejo neverjetne stvari, kot je spreminjanje starih stvari v nove kul zaklade z upcyclingom.

Zato, mladi superjunaki, ne pozabite, ko vsi deležniki združijo moči, se v naših skupnostih dogajajo neverjetne stvari in svet postaja boljši!

Kakšna je vloga interesnih skupin pri razvoju skupnosti?

Vloga interesnih skupin pri razvoju skupnosti je bistvenega pomena, saj:

- ✓ ljudem daje možnost odločanja o tem, kako lahko projekti ali politike vplivajo na njihovo življenje.
- ✓ Je bistvenega pomena za trajnost programa.
- ✓ Ustvarja občutek lastništva nad programi.
- ✓ Zagotavlja priložnosti za učenje tako za projektno skupino kot tudi za skupnosti.
- ✓ Krepi zmogljivosti in povečuje odgovornost.

Vrste interesnih skupin

Interesne skupine običajno spadajo v naslednje kategorije:

Organizacije in javni akterji	Civilna skupnost	Privatni akterji
• Lokalni (občine, občinske agencije, mesta, metropolitanska mesta itd.) in regionalni organi (regije, pokrajine, okrožja itd.) za postopke, ki se nanašajo na lokalno raven odločanja; • Nacionalni organi in nacionalne agencije, kot so vladne službe, ministrstva itd. za postopke odločanja, ki vključujejo potrebo po posvetovanju na nacionalni ravni; • Čezmejne institucije (EZTS, evroregije itd.) za postopke odločanja, ki vplivajo na nadnacionalno raven. • Javne ustanove, kot so šole, socialne službe, mladinski in kulturni centri, muzeji.	• Organizacije, ki zastopajo interese manjšinskih skupin • Organizacije, ki zastopajo interese prikrajšanih skupin • Organizacije za prostovoljstvo • Društva za ozaveščanje • Potrošniška združenja • NVO	• Trgovska združenja (gospodarske zbornice itd.) • Poklicna združenja • Zasebni vlagatelji (fundacije, skladi itd.) • Podjetniki • Podjetja za ravnanje z odpadki • Mladinske organizacije • Društva žensk

Strategije vključevanja interesnih skupin

Strategija skupnosti je podroben, dolgoročen načrt za podporo in razvoj uspešne skupnosti za doseganje poslovnih ciljev organizacije.

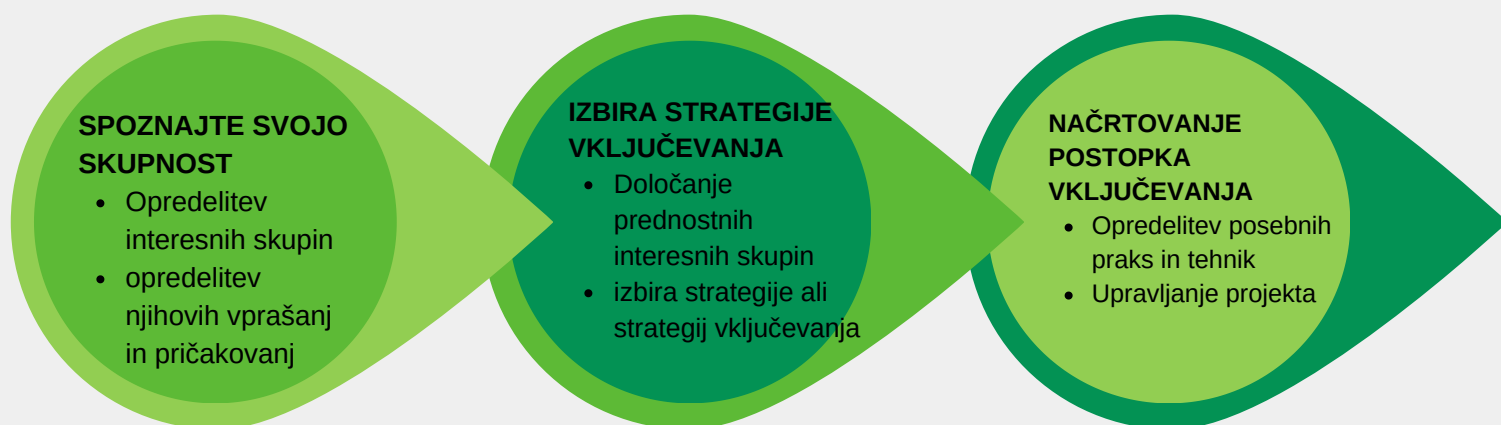
Pri razvoju skupnosti je povezovanje z različnimi interesnimi skupinami ključnega pomena, saj njihovi specifični pogledi in sodelovanje spodbujajo celostne rešitve ter zagotavljajo, da je razvojni proces usklajen s potrebami in željami celotne skupnosti.

Zakaj potrebujemo strategije za razvoj gradnje skupnosti?

Razvoj strategije skupnosti je bistvenega pomena, ker:

- ✓ spodbuja taktično odločnost,
- ✓ zagotavlja, da se zmanjša prioriteta idej, ki so izven dometa,
- ✓ zagotavlja, da so ukrepi skupnosti usklajeni s cilji organizacije,
- ✓ upošteva najboljše prakse v kontekstu, namesto da se zanaša na splošne taktike, ki morda ne bodo delovale za skupnost.

Trije koraki do vključevanja interesnih skupin v skupnostih:

3. INOVATIVNE PRAKSE

Obstaja dobesedno na stotine, če ne celo na tisoče različnih opredelitev besede "inovacija", zato je že samo razumevanje pomena tega izraza lahko izziv.

Inovacija je beseda, ki izhaja iz latinske besede *innovare*, kar pomeni "v novo".

Katere so najboljše prakse skupnosti in zakaj so pomembne za upcycling?

V tem delu modula bomo raziskali nekatere nove trende in priložnosti za recikliranje in upcycling v "pametnih" mestih ter kako se lahko vključite.

Razvoj skupnosti zahteva načrt, ki vključuje prebivalce skupnosti. Prva od praks razvoja skupnosti je sestava odbora članov delovne skupine. Ta odbor članov skupine bo predstavnik celotne skupnosti. Ta skupina bo odgovorna tudi za pripravo načrta razvoja skupnosti.

Vključevanje izobraževalnih ustanov

Izobraževanje ima ključno vlogo pri razvoju skupnosti. Boljše kot so izobraževalne ustanove v skupnosti, večja je verjetnost, da se bodo otroci v skupnosti izobraževali in postali izobraženi odrasli.

Podatki o ravnanju z odpadki in analitika

Eden ključnih vidikov "pametnih mest" je uporaba podatkov in analitike za spremljanje, upravljanje in optimizacijo različnih mestnih sistemov in storitev. Tako lahko "pametna" mesta spremljajo in zmanjšujejo nastajanje odpadkov, optimizirajo zbiranje in prevoz odpadkov, prepoznajo žarišča in vire odpadkov ter izboljšajo stopnjo sortiranja in recikliranja odpadkov.

Pobude na ravni skupnosti

Te pobude imajo lahko različne oblike, kot so skupnostno kompostiranje, zadruge za recikliranje, kavarne za popravila, izmenjevalnice, delavnice za upcycling ali kampanje za nič odpadkov. Pobude, ki temeljijo na skupnosti, lahko pametnim mestom pomagajo spodbujati kulturo zmanjševanja odpadkov, ponovne uporabe in recikliranja, krepiti socialno sožitje in vključenost ter izkoristiti lokalno znanje in sredstva.

Zelena delovna mesta in veščine

Zelena delovna mesta so delovna mesta, ki prispevajo k ohranjanju ali obnavljanju okolja, zelene veščine pa so kompetence, ki so potrebne za opravljanje teh delovnih mest. Recikliranje in upcycling lahko ustvarjata zelena delovna mesta in veščine v različnih sektorjih in na različnih ravneh, kot so zbiranje in sortiranje odpadkov, recikliranje in upcycling, oblikovanje in razvoj izdelkov, trženje in prodaja, izobraževanje in usposabljanje ter politika in zastopanje.

Tu je splošni vodnik o tem, kje si lahko preberete več o zelenih delovnih mestih in razvoju znanj in spretnosti:

Mednarodna organizacija dela (ILO): ILO pogosto objavlja poročila in članke o zelenih delovnih mestih.

Obiščite njihovo spletno stran in za iskanje ustreznih publikacij uporabite funkcijo iskanja.

Svetovni gospodarski forum (WEF): Na njihovem spletišču najdete poročila in članke o krožnem gospodarstvu, zelenih delovnih mestih in trajnostnem razvoju.

Program Združenih narodov za okolje (UNEP): UNEP zagotavlja dragocen vpogled v okoljske teme, vključno z zelenimi delovnimi mesti. Na njihovem spletišču si oglejte razdelek z objavami.

Novice o krožnem gospodarstvu: Spletna mesta, namenjena novicam o krožnem gospodarstvu, pogosto obravnavajo teme, povezane z zelenimi delovnimi mesti in spretnostmi. Oglejte si platforme, kot je Circulate News.

Akademski časopisi in raziskovalni članki

Akademski viri lahko zagotovijo poglobljene študije o povezavi med zelenimi delovnimi mesti in recikliranjem/upcyclingom. Na spletnih straneh, kot je ResearchGate (researchgate.net), so lahko na voljo ustrezni dokumenti.

Druge prakse

Svetovalni odbor državljanov

Predstavniki državljanov v organih za oblikovanje politik

Ankete v skupnosti

Usposabljanje skupnosti

Centri za pomoč uporabnikom

Fokusne skupine

Srečanja, ki jih sponzorira skupnost

Sosedski svet za načrtovanje

Konference

Delovne skupine

Delavnice

Družabne dejavnosti: Nekatere družabne dejavnosti, ki jih skupnost lahko načrtuje, so odvisne od demografskih značilnosti skupnosti.

ZAKLJUČEK

Trajnostne prakse, kot je upcycling, ne zahtevajo le podpore skupnosti, temveč tudi aktivno sodelovanje državljanov. Ta modul analizira pomen razvoja skupnosti in predstavlja strategije za izvajanje.

Eden od glavnih ciljev tega modula je poudariti pomen sodelovanja interesnih skupin in kako lahko prave interesne skupine okrepijo prakse upcyclinga in njihovo razširitev na skupnost mladih. Poleg tega se za pomemben del tega modula štejejo tudi inovativne prakse, saj vplivajo na razvoj skupnosti, zlasti v kontekstu mladih.

Baregheh, A., Rowley, J. & Sambrook, S. (2009). Towards multi-disciplinary definition of innovation. Management decision.

Batchelor, M. (2010). Project management. Harper Collins Publishers.

Bowen et al., (2008). Australian Government – Department of Immigration and Citizenship. Stakeholder engagement: Practitioner handbook. Retrieved from http://www.immi.gov.au/about/stakeholder-engagement/_pdf/stakeholder-engagement-practitioner-handbook.pdf.

Brain, David. (2004). Placemaking and Community Building. Presentation at the University of Miami School of Architecture. Coral Gables.

Brown, Jason D., Hannis David. (2011). Community Development in Canada. Pearson Education Canada

Bryson, J. (1995). Strategic Planning for Public and Nonprofit Organizations.

Costello, T. & Prohaska, B. (2013). Innovation, IT professional.

Cull, I., Hancock, R., McKeown, S., Pidgeon, M., & Vedan, A. (2018). Pulling Together: A Guide for Front-Line Staff, Student Services, and Advisors. Retrieved from <https://opentextbc.ca/indigenizationfrontlineworkers/>

De Beer, F. & Swanepoel, H. (1998). Community development and beyond: Issues, structures and procedures. Pretoria: Van Schaik.

Erik de Beer, Hennie Swanepoel. (2007). Community Development: Breaking the Cycle of Poverty. Juta and Company Ltd.

Green, G. and Haines, A. (2008). Asset Building and Community Development. Thousand Oaks: Sage Publications, Inc.

Imhabekhai, C.I.(2009). Management of community development programmes and projects. Benin City: University of Benin Press.

Kenny, S. and Connors, P. (2017). Developing communities for the future. Retrieved from <https://catalogue.nla.gov.au/catalog/7048045> (last view 5/9/2023).

Korten, D.C. (1990). Getting to the 21 st. century: Voluntary action and the global agenda. West Hartford: Kumarian Press.

Mulwa, F.(2008).Managing Community-Based Development: Unmasking the Mastery of Participatory Development. PREMESE Olivex Publishers.

Nagarajan, K. (2010). Project management fifth edition. New Delhi: New Age International Publishers.

Parada, H., Barnoff, L, Moffatt, K., & Homan, M. S. (2012). Promoting community change: Making it happen in the real world (2nd Canadian ed.). Toronto: Nelson Education Ltd.

Robinson, J & Green, P. (2011). Introduction to Community Development: Theory, Practice, and Service Learning. Sage Publications.

Roodt, M. J. (2001). Participation, civil society and development. In Coetzee, J.K., Graaff, J., Hendricks, F. & Wood, G. (eds.). Development: theory, policy and practice. Cape Town: OUP

Roseland, M. (2012). Toward Sustainable Communities (4th ed.). Canada. New Society Publisher.

Swanepoel, H. & De Beer, F. (1997). Introduction to development studies. International Thomson Publishing.

**PRIHODNOST SE
NE DEDUJE,
TEMVEČ GRADI.
USTVARIMO
TRAJNOSTNI
SVET ZA
PRIHODNJE
GENERACIJE.**

Obišči nas na:

<https://www.scaleupcycling.eu/>

Sledi nam na:

SCALEUPCYCLING

Defoin

CTRIA

